

KAI/2 – evaluace vzdělávacích programů ŠVP a kurikula

ANGLICKÝ JAZYK

Studijní obory ukončené maturitou dle přehledu studijních oborů na SŠSSaD v Liberci

ÚVOD

ŠVP AJ pro studijní obory pro žáky s návazností na základní školu byl zpracován na základě porady učitelů AJ a jejich praktických zkušeností nejen s metodami, ale i tempem výuky. Vypracovaný ŠVP AJ funguje ve standardních skupinách žáků SŠSSaD, tzn. ve skupině je 15 žáků, kteří přišli na naši školu se základními znalostmi AJ ze základních škol a po dvou měsících opakování a sjednocení jejich znalostí a dovedností při nástupu do prvních ročníků, lze na tyto znalosti plynule navázat. Takových skupin je ale minimum, a proto jsem evaluaci ŠVP AJ zaměřila na stav, který se týká převážné většiny skupin žáků AJ.

ŠVP je pro učitele AJ velmi obtížné dodržet zejména ze tří důvodů:

- 1) ve skupině žáků AJ, kteří navazují na výuku AJ ze základní školy jsou žáci, kteří mají špatné nebo žádné znalosti jazyka, nebo měli na základní škole např. francouzský jazyk
- 2) skupina je nepřiměřeně velká (tzn. více než 18 žáků, 25 není v současné době výjimkou)
- 3) nízká hodinová dotace (3 hodiny AJ týdně jsou nedostačující)

ŠVP AJN pro studijní obory pro žáky bez návaznosti na základní školu byl připraven tak, aby úplní začátečníci v prvním ročníku odcházeli ze školy po dokončení čtvrtého ročníku s dobrým základem znalosti AJ na úrovni A2.

POJETÍ VÝUKY

Základním předpokladem výuky podle ŠVP AJN je motivace žáků, kteří se s AJ seznamují. Výuka od úplných začátků je samozřejmostí a tempo výuky je přizpůsobeno většině žáků ve skupině. Hodinová dotace (3 – 2 – 2 – 2) je dostačující a výuka vedená podle učebnice New Headway elementary je většinou doplněna i dalšími jazykovými i mluvnickými prostředky z navazující New Headway pre-intermediate. Dále se pojetí výuky včetně **kritérií hodnocení a mezipředmětové návaznosti** shoduje s výukou ve skupinách žáků, kteří v AJ pokračují po jejím studiu na ZŠ.

FAKTORY EVALUCE SESTAVENÍ A ZPRACOVÁNÍ ŠVP AJ PRO ŽÁKY S NÁVAZNOSTÍ NA ZŠ

- 1) zkušenost učitelů AJ se znalostmi žáků, kteří přicházejí do 1.ročníků studijních oborů
- 2) katalog požadavků k úspěšnému zvládnutí nové státní maturity
- 3) výběr učebnic a doplňkových materiálů na výuku AJ

ad 1) do prvních ročníků nastupují žáci s tak rozdílnými znalostmi AJ, že návaznost možná není. Je nezbytně nutné učit AJ od základů, i když v rychlejším tempu, dokud se úroveň znalostí ve skupině nesjednotí. Tento proces zbrzdí výuku a pro učitele je tato situace velmi náročná. Předpokládá diferencovaný způsob výuky. Musí mít i několik příprav na jednu hodinu – zadat práci žákům, kteří látku umí, vysvětlit a procvičit se žáky, kteří látku neznají nebo v ní mají mezery a těm pak zadat další úkoly na domácí přípravu. Ve skupinách, kde je 25 žáků, je tento proces vysilující.

NÁVRH NA ŘEŠENÍ:

Rozdělení velkých skupin na dvě, a to ne na jednu vyučovací hodinu ze tříhodinové týdenní dotace, ale minimálně na DVĚ, v ideálním případě na všechny tři.

ad 2) vzhledem k výše uvedeným faktům (bod ad 1)) mohou být žáci studijních oborů ve škole připraveni pouze na nižší úroveň nové státní maturity, tedy úroveň B1. Pouze žáci, kteří navštěvují jazykové kurzy nebo mají soukromé hodiny jazyka mimo školu, mohou zvážit, zda je jejich příprava dostačující k tomu, aby se přihlásili k nové maturitě na vyšší úrovni, tedy B2.

NÁVRHY NA ŘEŠENÍ:

- zvýšení hodinové dotace – zejména v prvním a čtvrtém ročníku jsou 3 vyučovací hodiny nedostatečné
- rozdělení velkých skupin žáků na dvě
- zavedení volitelných seminářů pro žáky, kteří mají s AJ problémy a potřebují látku znovu vysvětlit, procvičit
- zavedení volitelných seminářů zaměřených na konverzaci, výuku reálií anglicky mluvících zemí, základy psaní obchodních dopisů

ad 3) ŠVP AJ vychází z layoutu učebnic New Headway elementary a New Headway pre-intermediate, které právě svým obsahem odpovídají požadavkům nové státní maturity a učitelé si dále volí vhodné doplňkové materiály na procvičení jazykových dovedností. Škola umožňuje učitelům poskytovat žákům kopie, na kterých jsou pro ně připravené materiály.

NÁVRH NA ZLEPŠENÍ A ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY AJ ŽÁKŮM:

- zřízení vybavených jazykových učeben (mapy, slovníky, přehrávač, PC napojený na TV nebo promítací plátno)

KRITÉRIA HODNOCENÍ

Žáci jsou hodnoceni za písemný i ústní projev. Hodnoceným písemným projevem jsou myšleny desetiminutovky, které žáci píšou minimálně jednou týdně, čtvrtletní práce a domácí úkoly. Ústní projev je hodnocen při práci v hodinách (rozhovory, úkoly pro dvojice a skupinky žáků, ale i jednotlivce např. práce s dotazníky a také samostatný ústní projev, který může a nemusí být předem připraven). Žáci jsou hodnoceni za jejich aktivitu v hodinách a celkový přístup k předmětu.

POJETÍ VÝUKY

Do hodin AJ je pravidelně zařazováno opakování. Žáci jsou tak neustále nuceni pracovat se všemi dosud naučenými jazykovými i mluvnickými prostředky, nejen s naposledy probíranou látkou. Hodiny jsou připravovány tak, aby se prostříдалo více jazykových dovedností (poslech, čtení, gramatika, mluvení, slovní zásoba, nácvik výslovnosti, psaní). Psaní bývá často v hodinách pouze součástí komunikativních cvičení. Na psaní a trénink různých slovních útvarů není při tříhodinové týdenní dotaci ve škole čas. Tento problém je řešen zadáváním domácích úkolů.

MEZIPŘEDMĚTOVÁ PROVÁZANOST

Učitelé připravují cvičení, která se týkají oboru, který žáci studují (doprava, stavebnictví, strojírenství). Při výuce reálií anglicky mluvících zemí využívají znalostí, které žáci mají z výuky zeměpisu, dějepisu, českého jazyka a občanské nauky.

Náplň učiva ŠVP AJ/AJN je rozdělena do jednotlivých ročníků, ale uspořádání a sled učiva si každý učitel řadí sám (viz. tematické plány). Po prostudování obsahu učiva v ŠVP AJ/AJN

jsem našla několik bodů, které bych po konzultaci s kolegy na schůzce předmětové komise doplnila. Jejich výčet je zapsán v následujících tabulkách.

AJ

ROČNÍK	MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY	TÉMATY, SLOVNÍ ZÁSoba určitých oddílů	PSANÍ
1.	Zájmena (přivlastňovací, předmětná) Čísla Vztažné věty	Bydlení Venkov x město Nakupování, jídlo, vaření Dovednosti, schopnosti, možnosti Popis objektů, lidí, míst	Popis Postup práce Charakteristika Zpráva, vzkaz Neformální dopis Pohlednice
2.		Počasí Plány do budoucna Životní zážitky, zkušenosti Svět lidí x zvířat Osobní info-představení se Domácí práce	Úvaha Vyprávění Inzerát
3.	Frázová slovesa Vazba: used to	Zdravý x nezdravý životní styl Vaření Postup práce	charakteristika
4.		Vyprávění příběhů, zážitků citáty	Formální dopis

AJN

ROČNÍK	MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY	TÉMATY, SLOVNÍ ZÁSoba určitých oddílů	PSANÍ
1.	Čísla	Denní program Znalosti, schopnosti, možnosti	Popis Zpráva-vzkaz
2.		Nakupování, vaření Povolání	Postup práce Neformální dopis Pohlednice
3.		Počasí Plány do budoucna Životní zážitky, zkušenosti Dotazníky Zdravý x nezdravý životní styl	Vyprávění Úvaha Charakteristika
4.		Vaření Postup práce	Formální dopis

KAII/2 – evaluace vzdělávacích programů ŠVP a kurikula

ANGLICKÝ JAZYK

Studijní obory ukončené maturitou dle přehledu studijních oborů na SŠSSaD v Liberci

ÚVOD

ŠVP AJ pro studijní obory pro žáky s návazností na základní školu byl zpracován na základě porady učitelů AJ a jejich praktických zkušeností nejen s metodami, ale i tempem výuky. Vypracovaný ŠVP AJ funguje ve standardních skupinách žáků SŠSSaD, tzn. ve skupině je 15 žáků, kteří přišli na naši školu se základními znalostmi AJ ze základních škol a po dvou měsících opakování a sjednocení jejich znalostí a dovedností při nástupu do prvních ročníků, lze na tyto znalosti plynule navázat. Takových skupin je ale minimum, a proto jsem evaluaci ŠVP AJ zaměřila na stav, který se týká převážné většiny skupin žáků AJ.

ŠVP je pro učitele AJ velmi obtížné dodržet zejména ze tří důvodů:

- 4) ve skupině žáků AJ, kteří navazují na výuku AJ ze základní školy jsou žáci, kteří mají špatné nebo žádné znalosti jazyka, nebo měli na základní škole např. francouzský jazyk
- 5) skupina je nepřiměřeně velká (tzn. více než 18 žáků, 25 není v současné době výjimkou)
- 6) nízká hodinová dotace (3 hodiny AJ týdně jsou nedostačující)

ŠVP AJN pro studijní obory pro žáky bez návaznosti na základní školu byl připraven tak, aby úplní začátečníci v prvním ročníku odcházeli ze školy po dokončení čtvrtého ročníku s dobrým základem znalosti AJ na úrovni A2.

POJETÍ VÝUKY

Základním předpokladem výuky podle ŠVP AJN je motivace žáků, kteří se s AJ seznamují. Výuka od úplných začátků je samozřejmostí a tempo výuky je přizpůsobeno většině žáků ve skupině. Hodinová dotace (3 – 2 – 2 – 2) je dostačující a výuka vedená podle učebnice New Headway elementary je většinou doplněna i dalšími jazykovými i mluvnickými prostředky z navazující New Headway pre-intermediate. Dále se pojetí výuky včetně **kritérií hodnocení a mezipředmětové návaznosti** shoduje s výukou ve skupinách žáků, kteří v AJ pokračují po jejím studiu na ZŠ.

FAKTORY EVALUCE SESTAVENÍ A ZPRACOVÁNÍ ŠVP AJ PRO ŽÁKY S NÁVAZNOSTÍ NA ZŠ

- 4) zkušenost učitelů AJ se znalostmi žáků, kteří přicházejí do 1.ročníků studijních oborů
- 5) katalog požadavků k úspěšnému zvládnutí nové státní maturity
- 6) výběr učebnic a doplňkových materiálů na výuku AJ

ad 1) do prvních ročníků nastupují žáci s tak rozdílnými znalostmi AJ, že návaznost možná není. Je nezbytně nutné učit AJ od základů, i když v rychlejším tempu, dokud se úroveň znalostí ve skupině nesjednotí. Tento proces zbrzdí výuku a pro učitele je tato situace velmi náročná. Předpokládá diferencovaný způsob výuky. Musí mít i několik příprav na jednu hodinu – zadat práci žákům, kteří látku umí, vysvětlit a procvičit se žáky, kteří látku neznají nebo v ní mají mezery a těm pak zadat další úkoly na domácí přípravu. Ve skupinách, kde je 25 žáků, je tento proces vysilující.

NÁVRH NA ŘEŠENÍ:

Rozdělení velkých skupin na dvě, a to ne na jednu vyučovací hodinu ze tříhodinové týdenní dotace, ale minimálně na DVĚ, v ideálním případě na všechny tři.

ad 2) vzhledem k výše uvedeným faktům (bod ad 1)) mohou být žáci studijních oborů ve škole připraveni pouze na nižší úroveň nové státní maturity, tedy úroveň B1. Pouze žáci, kteří navštěvují jazykové kurzy nebo mají soukromé hodiny jazyka mimo školu, mohou zvážit, zda je jejich příprava dostačující k tomu, aby se přihlásili k nové maturitě na vyšší úrovni, tedy B2.

NÁVRHY NA ŘEŠENÍ:

- zvýšení hodinové dotace – zejména v prvním a čtvrtém ročníku jsou 3 vyučovací hodiny nedostatečné
- rozdělení velkých skupin žáků na dvě
- zavedení volitelných seminářů pro žáky, kteří mají s AJ problémy a potřebují látku znovu vysvětlit, procvičit
- zavedení volitelných seminářů zaměřených na konverzaci, výuku reálií anglicky mluvících zemí, základy psaní obchodních dopisů

ad 3) ŠVP AJ vychází z layoutu učebnic New Headway elementary a New Headway pre-intermediate, které právě svým obsahem odpovídají požadavkům nové státní maturity a učitelé si dále volí vhodné doplňkové materiály na procvičení jazykových dovedností. Škola umožňuje učitelům poskytovat žákům kopie, na kterých jsou pro ně připravené materiály.

NÁVRH NA ZLEPŠENÍ A ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY AJ ŽÁKŮM:

- zřízení vybavených jazykových učeben (mapy, slovníky, přehrávač, PC napojený na TV nebo promítací plátno)

KRITÉRIA HODNOCENÍ

Žáci jsou hodnoceni za písemný i ústní projev. Hodnoceným písemným projevem jsou myšleny desetiminutovky, které žáci píšou minimálně jednou týdně, čtvrtletní práce a domácí úkoly. Ústní projev je hodnocen při práci v hodinách (rozhovory, úkoly pro dvojice a skupinky žáků, ale i jednotlivce např. práce s dotazníky a také samostatný ústní projev, který může a nemusí být předem připraven). Žáci jsou hodnoceni za jejich aktivitu v hodinách a celkový přístup k předmětu.

POJETÍ VÝUKY

Do hodin AJ je pravidelně zařazováno opakování. Žáci jsou tak neustále nuceni pracovat se všemi dosud naučenými jazykovými i mluvnickými prostředky, nejen s naposledy probíranou látkou. Hodiny jsou připravovány tak, aby se prostříдалo více jazykových dovedností (poslech, čtení, gramatika, mluvení, slovní zásoba, nácvik výslovnosti, psaní). Psaní bývá často v hodinách pouze součástí komunikativních cvičení. Na psaní a trénink různých slovních útvarů není při tříhodinové týdenní dotaci ve škole čas. Tento problém je řešen zadáváním domácích úkolů.

MEZIPŘEDMĚTOVÁ PROVÁZANOST

Učitelé připravují cvičení, která se týkají oboru, který žáci studují (doprava, stavebnictví, strojírenství). Při výuce reálií anglicky mluvících zemí využívají znalostí, které žáci mají z výuky zeměpisu, dějepisu, českého jazyka a občanské nauky.

Náplň učiva ŠVP AJ/AJN je rozdělena do jednotlivých ročníků, ale uspořádání a sled učiva si každý učitel řadí sám (viz. tematické plány). Po prostudování obsahu učiva v ŠVP AJ/AJN

jsem našla několik bodů, které bych po konzultaci s kolegy na schůzce předmětové komise doplnila. Jejich výčet je zapsán v následujících tabulkách.

AJ

ROČNÍK	MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY	TÉMATÁ, SLOVNÍ ZÁSoba určitých oddílů	PSANÍ
1.	Zájmena (přivlastňovací, předmětná) Číslo Vztažné věty	Bydlení Venkov x město Nakupování, jídlo, vaření Dovednosti, schopnosti, možnosti Popis objektů, lidí, míst	Popis Postup práce Charakteristika Zpráva, vzkaz Neformální dopis Pohlednice
2.		Počasí Plány do budoucna Životní zážitky, zkušenosti Svět lidí x zvířat Osobní info- představení se Domácí práce	Úvaha Vyprávění Inzerát
3.	Frázová slovesa Vazba: used to	Zdravý x nezdravý životní styl Vaření Postup práce	charakteristika
4.		Vyprávění příběhů, zážitků citáty	Formální dopis

AJN

ROČNÍK	MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY	TÉMATÁ, SLOVNÍ ZÁSoba určitých oddílů	PSANÍ
1.	Číslo	Denní program Znalosti, schopnosti, možnosti	Popis Zpráva-vzkaz
2.		Nakupování, vaření Povolání	Postup práce Neformální dopis Pohlednice
3.		Počasí Plány do budoucna Životní zážitky, zkušenosti Dotazníky Zdravý x nezdravý životní styl	Vyprávění Úvaha Charakteristika
4.		Vaření Postup práce	Formální dopis

Analýza stavu předmětu AJ

- Cíl výuky
- Sestavení švp
- Problémy realizace a výuky
- Evaluace
- Doplnění švp AJ

Cíl výuky: připravit žáky studijních oborů na maturitní zkoušku úrovně B1 podle SERRJ, eventuelně B2 podle SERRJ a žáky učebních oborů dovést na úroveň A2, která je podmínkou k navazujícímu studiu na nástavbě nebo večerní.

Sestavení švp AJ: ŠVP AJ pro studijní obory pro žáky s návazností na základní školu byl zpracován na základě porady učitelů AJ a jejich praktických zkušeností nejen s metodami, ale i tempem výuky. Vypracovaný ŠVP AJ funguje ve standardních skupinách žáků SŠSSaD, tzn. ve skupině je 15 žáků, kteří přišli na naši školu se základními znalostmi AJ ze základních škol a po dvou měsících opakování a sjednocení jejich znalostí a dovedností při nástupu do prvních ročníků, lze na tyto znalosti plynule navázat.

Do hodin AJ je pravidelně zařazováno opakování. Žáci jsou tak neustále nuceni pracovat se všemi dosud naučenými jazykovými i mluvnickými prostředky, nejen s naposledy probíranou látkou. Hodiny jsou připravovány tak, aby se střídalo více jazykových dovedností (poslech, čtení, gramatika, mluvení, slovní zásoba, nácvik výslovnosti, psaní). Psaní bývá často v hodinách pouze součástí komunikativních cvičení. Na psaní a trénink různých slovních útvarů není při tříhodinové týdenní dotaci ve škole čas. Tento problém je řešen zadáváním domácích úkolů.

Žáci jsou hodnoceni za písemný i ústní projev. Hodnoceným písemným projevem jsou myšlenky desetiminutovky, které žáci píšou minimálně jednou týdně, čtvrtletní práce a domácí úkoly. Ústní projev je hodnocen při práci v hodinách (rozhovory, úkoly pro dvojice a skupinky žáků, ale i jednotlivce např. práce s dotazníky a také samostatný ústní projev, který může a nemusí být předem připraven). Žáci jsou hodnoceni za jejich aktivitu v hodinách a celkový přístup k předmětu.

Učitelé připravují cvičení, která se týkají oboru, který žáci studují (doprava, stavebnictví, strojírenství). Při výuce reálií anglicky mluvících zemí využívají znalostí, které žáci mají z výuky zeměpisu, dějepisu, českého jazyka a občanské nauky.

Problémy realizace švp:

- 1) ve skupině žáků AJ, kteří navazují na výuku AJ ze základní školy jsou žáci, kteří mají špatné nebo žádné znalosti jazyka, nebo měli na základní škole např. francouzský jazyk
- 2) skupina je nepřiměřeně velká (tzn. více než 18 žáků, 25 není v současné době výjimkou)
- 3) nízká hodinová dotace (3 hodiny AJ týdně jsou nedostačující u denních studijních oborů), a 2 hodiny týdně u večerní nástavby – tato hodinová dotace je zcela nevyhovující
- 4) žáci nemají možnost volby jazykových seminářů, zaměřených buď na procvičení gramatiky nebo konverzaci
- 5) škola nemá žádnou jazykovou učebnu, kde by měli učitelé k dispozici mapy, slovníky, permanentně zapojené a funkční technické vybavení (dvd, cd přehrávač, přístup na internet)

Evaluace švp:

ŠVP AJ vychází z layoutu učebnic New Headway elementary a New Headway pre-intermediate, které právě svým obsahem odpovídají požadavkům nové státní maturity a učitelé si dále volí vhodné doplňkové materiály na procvičení jazykových dovedností. Škola umožňuje učitelům poskytovat žákům kopie, na kterých jsou pro ně připravené materiály.

Doplnění švp: do švp byla doplněna témata týkající se výuky reálií anglicky mluvících zemí, základy psaní, přesahy do jiných předmětů – zejména do ON, ČJ, IKT a hodinová dotace jednotlivých výukových bloků.